Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS BESLUT (första avdelningen)

den 13 januari 2017 *

”Förfarande — Fastställande av rättegångskostnader”

I mål T-88/09 DEP,

Idromacchine Srl, Porto Marghera (Italien),

Alessandro Capuzzo, Mirano (Italien),

Roberto Capuzzo, Spinea (Italien),

företrädda av advokaterna W. Viscardini och G. Donà,

sökande,

mot

Europeiska kommissionen, företrädd av É. Gippini Fournier och D. Grespan, båda i egenskap av ombud,

svarande,

angående en begäran om fastställande av rättegångskostnader till följd av domen av den 8 november 2011, Idromacchine m.fl./kommissionen (T-88/09, EU:T:2011:641),

meddelar

TRIBUNALEN (första avdelningen)

sammansatt av ordföranden I. Pelikánová (referent) samt domarna V. Valančius och U. Öberg,

justitiesekreterare: E. Coulon,

följande

* Rättegångsspråk: italienska.

Beslut

Bakgrund, förfarandet och parternas yrkanden

1 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 27 februari 2009 väckte sökandena, det vill säga Idromacchine Srl samt Alessandro och Roberto Capuzzo, ägare till vardera 50 procent av Idromacchine, en skadeståndstalan. De yrkade att Europeiska kommissionen skulle förpliktas att ersätta den materiella och ideella skada som de åsamkats till följd av offentliggörandet, i kommissionens beslut K(2004) 5426 slutlig av den 30 december 2004 ”Statligt stöd – Italien – Statligt stöd N 586/2003, N 587/2003, N 589/2003 och C 48/2004 (ex N 595/2003) – Förlängning av den treåriga leveransfristen för ett kemikalietankfartyg – Uppmaning att inkomma med synpunkter enligt artikel 88.2 [EG]” (EUT C 42, 2005, s. 15), av övervägandet att Idromacchines tillhandahållande av lasttankar som inte uppfyllde kvalitets- och säkerhetsnormerna skulle ha lett till en försening med leveransen av de fartyg i vilka dessa lasttankar skulle installeras.

2 Genom dom av den 8 november 2011, Idromacchine m.fl./kommissionen (T-88/09, EU:T:2011:641), ogillade tribunalen skadeståndstalan i den del den avsåg alla påstådda materiella skador och biföll sökandenas talan i den del den avsåg ersättning för den immateriella skada som Idromacchine hade lidit. Tribunalen förpliktade vidare kommissionen att bära sina egna rättegångskostnader och att ersätta två tredjedelar av sökandenas rättegångskostnader, samt fastställde att sökandena skulle bära resterande tredjedel av sina rättegångskostnader.

3 Genom överklagande som inkom till domstolens kansli den 24 januari 2012, överklagade sökandena domen av den 8 november 2011, Idromacchine m.fl./kommissionen (T-88/09, EU:T:2011:641). Överklagandet avvisades genom beslut av den 3 september 2013, Idromacchine m.fl./kommissionen (C-34/12 P, ej publicerat, EU:C:2013:552). Domstolen förpliktade även sökandena att ersätta rättegångskostnaderna i överklagandeförfarandet.

4 I e-postmeddelande av den 13 februari 2014 meddelade sökandena kommissionen att det belopp som den skulle betala till dem för ”ersättningsgilla rättegångskostnader” avseende ärendet uppgick till 98 598,33 euro.

5 Till följd av flera skriftutväxlingar mellan parterna erbjöd sig kommissionen, i skrivelse av den 9 mars 2015, att betala ett belopp på 25 000 euro och senare, i ett telefonsamtal den 19 maj 2015 med sökandenas advokater, ett belopp på 29 000 euro.

6 Genom e-postmeddelande av den 9 juni 2015 förkastade sökandena kommissionens bud.

7 Genom inlaga som inkom till tribunalens kansli den 26 november 2015, har sökandena begärt att tribunalen ska fastställa rättegångskostnaderna, och de har yrkat att tribunalen ska

— fastställa beloppet för ersättningsgilla rättegångskostnader i mål T-88/09, inbegripet detta förfarande för fastställande av rättegångskostnaderna, till 102 264,99 euro,

— tillämpa dröjsmålsränta på detta belopp, eller på det belopp som tribunalen fastställer, från den dag då beslutet meddelas, eller åtminstone från den dag det delges, fram till dagen då full betalning sker, vilken ska beräknas på grundval av den räntesats som Europeiska centralbanken (ECB) tillämpar för sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner och som är i kraft den första dagen i den månad då betalningen förfaller, med en ökning på tre och en halv procentenheter, alternativt med en ökning på två procentenheter.

8 Kommissionen har i sitt yttrande, som inkom till tribunalens kansli den 19 januari 2016, yrkat att tribunalen ska

— fastställa sökandenas nödvändiga rättegångskostnader avseende mål T-88/09 till ett belopp som inte överstiger 36 000 euro,

— förplikta kommissionen att ersätta två tredjedelar av beloppet för de ersättningsgilla rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

9 Enligt artikel 170.3 i tribunalens rättegångsregler ska tribunalen, när de ersättningsgilla rättegångskostnaderna har bestritts, på begäran av den berörda parten, efter att ha gett den rättegångsdeltagare som berörs av ansökan tillfälle att yttra sig, avgöra frågan genom ett särskilt uppsatt beslut som inte kan överklagas.

Huruvida sökandenas rättegångskostnader är ersättningsgilla

10 Enligt artikel 140 b i rättegångsreglerna anses ersättningsgilla kostnader utgöras av nödvändiga kostnader som parterna haft med anledning av förfarandet, särskilt utgifter för resor och uppehälle samt arvode för ombud, rådgivare eller advokat.

11 Enligt fast rättspraxis avseende artikel 91 b i tribunalens rättegångsregler av den 2 maj 1991, vars innehåll är identiskt med innehållet i artikel 140 b i rättegångsreglerna, följer det av denna bestämmelse att de ersättningsgilla kostnaderna är begränsade till dels dem som har uppkommit i förfarandet vid tribunalen, dels dem som har varit nödvändiga för detta förfarande (se beslut av den 25 mars 2014, Marcuccio/kommissionen, T-126/11 P-DEP, ej publicerat, EU:T:2014:171, punkt 25 och där angiven rättspraxis).

12 Tribunalen ska, när den fastställer de ersättningsgilla rättegångskostnaderna, beakta alla omständigheter i målet fram till undertecknandet av beslutet om fastställande av rättegångskostnader, inbegripet nödvändiga kostnader i samband med förfarandet för fastställande av rättegångskostnaderna (beslut av den 25 mars 2014, Marcuccio/kommissionen, T-126/11 P-DEP, ej publicerat, EU:T:2014:171, punkt 27).

13 I förevarande mål har sökandena gjort gällande olika utgifter och arvoden, nämligen advokatarvoden (vilka fakturerats enligt timkostnader och utan timkostnader), kostnader för kommunikationer och telefonkonferenser, e-postmeddelanden, telefax, brev och kopiering, kostnader avseende utlåtande från sakkunnig inom redovisningsteknik (nedan kallat sakkunnigutlåtandet) samt kostnader och utlägg för resor i samband med förhandlingen den 8 februari 2011, och ett schablonbelopp på 5 procent av arvodena, avseende ”ersättning för allmänna kostnader”.

14 Kommissionen har bestritt att kostnaderna avseende sakkunnigutlåtandet, kostnaderna avseende kommunikationer och schablonbeloppet för allmänna kostnader är ersättningsgilla.

15 För det första har kommissionen inte, beträffande advokatarvodena, bestritt att arvodena avseende själva det juridiska arbetet utgör ersättningsgilla rättegångskostnader. Sökandena har emellertid, i förevarande mål, även yrkat ersättning för advokatarvoden avseende särskilda tjänster, som fakturerats per enhet, nämligen kommunikationer och telefonkonferenser, e-postmeddelanden, telefax och brevpost.

16 Det kan i detta hänseende anses att i den mån vissa av de specifika tjänster som anges i punkt 15 ovan avser rent juridiskt arbete, har arvodet för dessa redan inbegripits i det arvode som fakturerats per timme och kan inte, liksom kommissionen med fog har gjort gällande, faktureras ytterligare en gång, då detta skulle innebära en dubbel fakturering. Eftersom andra tjänster bland dem som angetts i

punkt 15 ovan avser administrativt arbete av underordnad betydelse, vilket således inte kan ersättas såsom arvode, utgör kostnaderna härför allmänna kostnader som i princip är ersättningsgilla. Som kommissionen med fog har understrukit bör det, eftersom sökandena även har yrkat en schablonersättning för allmänna kostnader, emellertid undvikas att en dubbel ersättning betalas för dessa kostnader.

17 Dessutom ska det erinras om att det ankommer på rätten att huvudsakligen beakta det antal arbetstimmar som objektivt kan förefalla nödvändigt med avseende på förfarandet vid tribunalen, oavsett hur många advokater arbetsinsatsen har kunnat delas upp emellan (beslut av den 30 oktober 1998, Kaysersberg/kommissionen, T-290/94 (92), EU:T:1998:255, punkt 20, av den 15 mars 2000, Enso-Gutzeit/kommissionen, T-337/94 (92), EU:T:2000:76, punkt 20, och av den 28 juni 2004, Airtours/kommissionen, T-342/99 DEP, EU:T:2004:192, punkt 30). Det ska i detta hänseende påpekas att det antal arbetstimmar som fakturerats parallellt av sökandenas två ombud – bland annat för klientkonferens, genomgång av ärendet, genomgång av svaromål och duplik, granskning av förhandlingsrapporten, förberedelser inför förhandlingen och deltagande i denna – är uppenbart överdrivet och kan inte, vid en samlad bedömning, anses vara nödvändigt med avseende på förfarandet vid tribunalen.

18 För det andra följer det av rättspraxis, när det gäller kostnader avseende sakkunnigutlåtande, att anlitande av sakkunniga eller ekonomiska experter utöver den juridiska rådgivningen, i ärenden som avser bedömningar av huvudsakligen ekonomisk karaktär, ibland kan vara nödvändigt och således medföra rättegångskostnader som kan ersättas med tillämpning av artikel 140 b i rättegångsreglerna (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 19 december 2006, WestLB/kommissionen, T-228/99 DEP, ej publicerat, EU:T:2006:405, punkt 78 och där angiven rättspraxis).

19 För att detta ska vara fallet krävs att en sådan inblandning är objektivt nödvändig avseende förfarandet. Så kan det bland annat vara när sakkunnigutlåtandet visar sig vara avgörande för utgången i målet, vilket innebär att framställandet av detta av en av parterna har besparat tribunalen mödan att inhämta ett sakkunnigutlåtande inom ramen för sin behörighet att företa undersökningar enligt artikel 25 i stadgan för Europeiska unionens domstol och artikel 91 i rättegångsreglerna (beslut av den 19 december 2006, WestLB/kommissionen, T-228/99 DEP, ej publicerat, EU:T:2006:405, punkt 79).

20 Så är emellertid inte fallet i förevarande mål. Sakkunnigutlåtandet hade, enligt sökandena, till syfte att låta en utomstående, kvalificerad och oberoende person ge en större trovärdighet åt de kommersiella och ekonomiska uppgifter som de beaktat i syfte att bevisa skadan och orsakssambandet med det handlande som kommissionen klandrats för. Det ska i detta hänseende påpekas att sakkunnigutlåtandet enligt beskrivningen av dess syfte av den sakkunnige själv, en revisionsbyrå, faktiskt utgjordes av en enkel kontroll av huruvida de siffror som angavs i avdelningarna 1, 2 och 3 i en ”revisionsteknisk” rapport för panntillverkningssektorn som sökandena upprättat överensstämde med räkenskaperna, verksamhetsredovisningarna, de sifferuppgifter och övriga uppgifter som angetts i den kommersiella korrespondensen och de övriga i denna rapport angivna källorna. Det rörde sig således, i realiteten, snarare om ett intyg på att uppgifterna var riktiga än ett sakkunnigutlåtande.

21 Vidare avsåg den certifierade rapporten framför allt detaljerna avseende den materiella skada som sökandena hade gjort gällande vid tribunalen. Vad däremot gällde den ideella skadan, begränsade den sig till att beräkna denna till ett skäligt belopp motsvarande mellan 30 procent och 50 procent av den åberopade materiella skadan, vilken i sig uppskattats till 5 459 641,28 euro, utan att ange vilka överväganden som skulle motivera detta spann. Eftersom tribunalen dels ogillade sökandenas yrkanden beträffande den materiella skadan, dels uttryckligen avfärdade den beräkningsmetod och det belopp för den ideella skadan som sökandena föreslagit, samt slutligen fastställde detta till 20 000 euro (dom av den 8 november 2011, Idromacchine m.fl./kommissionen, T-88/09, EU:T:2011:641, punkterna 74 och 76), kan slutsatsen dras att den certifierade rapporten varken var nödvändig eller användbar för förfarandet.

22 Visserligen kan slutsatsen att ett bevis som lagts fram vid tribunalen varken var nödvändigt eller användbart för förfarandet inte dras enbart av den omständigheten att sökanden inte har nått framgång på en viss punkt eller att tribunalen inte har fastställt de faktiska förhållanden som detta bevis avsett stryka. Om så var fallet skulle en part straffas för att ha försökt att fullständigt uppfylla sin skyldighet att bevisa de omständigheter som denne gjort gällande. I förevarande fall har emellertid intyget avseende den ”redovisningstekniska” rapporten, som sökandena har ingett, inte i den mening som avses i ovan i punkt 19 nämnda rättspraxis besparat tribunalen behovet av att inhämta ett sakkunnigutlåtande inom ramen för den behörighet att företa undersökningar som den har enligt artikel 25 i stadgan för Europeiska unionens domstol och artikel 91 i rättegångsreglerna. Det följer av punkterna 104–115 i domen av den 8 november 2011, Idromacchine m.fl./kommissionen (T-88/09, EU:T:2011:641), att tribunalens ogillande av sökandenas yrkanden avseende den materiella skadan, vilken skulle styrkas av den certifierade rapporten, berodde på att sökandena inte hade fastställt att det förelåg ett orsakssamband mellan kommissionens felaktiga handlande och den åberopade skadan. Tribunalen skulle således inte, om sökandena inte hade ingett något intyg, behövt inhämta något sakkunnigutlåtande för att kontrollera de av sökandena lämnade uppgifterna.

23 Följaktligen är kostnaderna för sakkunnigutlåtandet inte ersättningsgilla.

24 Beträffande sökandenas argument att tribunalen i sig, vid vilken de hade begärt ersättning för kostnaderna för sakkunnigutlåtandet såsom ersättning för den materiella skada som de lidit, har slagit fast att sådana kostnader som en part haft med anledning av domstolsförfarandet inte kan anses utgöra en skada som ska särskiljas från rättegångskostnaderna (dom av den 8 november 2011, Idromacchine m.fl./kommissionen, T-88/09, EU:T:2011:641, punkt 98), räcker det att konstatera att även om tribunalen har angett att kostnader för sakkunnigutlåtanden skulle omfattas av rättegångskostnaderna, har den inte tagit ställning till huruvida dessa är ersättningsgilla i den mening som avses i artikel 140 b i rättegångskostnaderna.

25 För det tredje är kommunikationskostnader i princip ersättningsgilla kostnader, med undantag för dem som avser intern kommunikation mellan sökandenas advokater från deras kontor i Bryssel (Belgien) och i Padua (Italien). Det ska nämligen erinras om att kostnaderna för kommunikationerna mellan två advokater som företräder en och samma part inte är motiverade såsom nödvändiga kostnader (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 20 november 2012, Al Shanfari/rådet och kommissionen, T-121/09 DEP, ej publicerat, EU:T:2012:607, punkt 43 och där angiven rättspraxis). Eftersom dessa kommunikationer inte har identifierats bland de samlade kommunikationer som sökandena har angett, bör en ersättning för kommunikationskostnaderna ske med ett schablonbelopp, inom ramen för de allmänna kostnaderna.

26 För det fjärde är de kopieringskostnader som sökandena har gjort gällande i förevarande mål ersättningsgilla, vilket kommissionen inte har bestritt.

27 För det femte ska det, när det gäller kostnader för förhandlingen, påpekas att någon ”reseersättning” inte framstår som nödvändig, eftersom en ersättning för deltagande i förhandlingen har beaktats inom ramen för arvodena. Däremot förefaller inte deltagandet av två advokater i förhandlingen, i motsats till vad kommissionen har gjort gällande, vara överdrivet, med beaktande av målets betydelse, varför rese- och uppehållskostnader i samband med deras deltagande i förhandlingen är ersättningsgilla.

28 För det sjätte är visserligen de allmänna kostnaderna ersättningsgilla kostnader, i den mening som avses i artikel 140 b i rättegångsreglerna, men proportionen 5 procent av sökandenas advokatarvoden är i förevarande fall för hög. Under omständigheterna i målet förefaller 2 procent av dessa arvoden lämpligt för att fastställa beloppet för de allmänna kostnaderna utöver kopieringskostnader, som är ersättningsgilla.

Beloppet avseende ersättningsgilla rättegångskostnader

29 När det gäller beloppet avseende de ersättningsgilla rättegångskostnaderna, ska det erinras om att tribunalen enligt fast rättspraxis, då unionsrättsliga taxebestämmelser saknas, ska göra en fri bedömning av de faktiska omständigheterna i målet med beaktande av tvistens föremål och art, dess betydelse ur ett unionsrättsligt perspektiv liksom målets svårighetsgrad, omfattningen av det arbete som domstolsförfarandet har gett upphov till för de ombud eller rådgivare som har biträtt parterna och det ekonomiska intresse som tvisten har inneburit för parterna (beslut av den 19 december 2006, WestLB/kommissionen, T-228/99 DEP, ej publicerat, EU:T:2006:405, punkt 61).

30 För det första kan inte, när det gäller de ekonomiska intressen som står på spel, betydelsen av dessa fastställas utifrån det totala skadeståndsbelopp som sökandena har yrkat i huvudmålet, inom ramen för en sådan skadeståndstalan som är aktuell i detta fall. Som kommissionen har understrukit skulle ett sådant resonemang nämligen kunna verka som ett incitament för sökandena att yrka överdrivet höga belopp. I förevarande mål bör det, mot bakgrund av omständigheterna i målet, anses att de ekonomiska intressen som stod på spel var av begränsad betydelse.

31 För det andra ska det, när det gäller tvistens betydelse ur ett unionsrättsligt perspektiv samt dess svårighetsgrad, påpekas att tvisten avsåg en skadeståndstalan avseende en skada som angavs ha orsakats av ett olagligt handlande från kommissionens sida, vilket är ett område som är föremål för en omfattande rättspraxis beträffande de villkor som ska vara uppfyllda för att unionens utomobligatoriska skadeståndsansvar ska kunna göras gällande och beräkningen av skadan. Det ska vidare påpekas att kommissionens handlande inte hade bestritts beträffande de faktiska omständigheterna, då tvisten begränsade sig till dess juridiska klassificering, fastställandet av orsakssambandet och beräkningen av skadan. Under dessa omständigheter bör tvistens betydelse klassificeras som medelstor och svårighetsgraden som medelhög.

32 För det tredje, när det gäller omfattningen av det arbete som utförts, berättigar inte den begränsade omfattningen av de ekonomiska intressen som står på spel och den medelhöga graden av juridisk betydelse och tvistens svårighet de 486 timmars arbete som sökandenas advokater uppger sig har ägnat åt huvudmålet, och tillåter inte tribunalen att anse hela det belopp på 118 700 euro i arvode som fakturerats enligt uppgiven timtaxa såsom objektivt nödvändigt, i den mening som avses i artikel 140 b i rättegångsreglerna. Vidare kan kostnaderna för koordination av sökandenas olika rådgivares arbete inte anses vara nödvändiga kostnader som ska beaktas vid beräkningen av ersättningsgilla rättegångskostnader (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 20 november 2012, Al Shanfari/rådet och kommissionen, T-121/09 DEP, ej publicerat, EU:T:2012:607, punkt 30 och där angiven rättspraxis).

33 Det ska nämligen påpekas att sammanlagt 241 timmars arbete för en studie av huvudmålet samt upprättande av fullmakt och ansökan förefaller alltför omfattande. Mot bakgrund av de omständigheter som anges i punkterna 30–31 ovan, förefaller sammanlagt 85 timmars arbete vara en lämplig uppskattning av den tid som krävs för en på området erfaren advokat för att utföra dessa tjänster.

34 Vidare har sökandena gjort gällande fyra timmars arbete för upprättandet av en begäran om omprövning av tribunalens beslut angående begäran om anonymitet och underlåtenhet att offentliggöra vissa uppgifter. Eftersom denna begäran, som ogillades av tribunalen, begränsade sig till att upprepa de uppgifter och argument som redan fanns i den ursprungliga begäran om anonymitet, vilken hade ingetts inom ramen för ansökan och ogillats av tribunalen, kan inte de arbetstimmar som ägnats åt denna anses nödvändiga avseende förfarandet vid tribunalen.

35 Dessutom förefaller de 148 arbetstimmar som sökandena redovisat för genomgång av svaromål och upprättandet av replik vara överdrivet många. Mot bakgrund av de omständigheter som anges i punkterna 30 och 31 ovan och den tid som ansetts lämplig för granskningen av huvudmålet och

upprättandet av fullmakt och ansökan (se punkt 33 ovan) förefaller sammanlagt 35 timmars arbete vara en lämplig uppskattning av den tid som krävs för en på området erfaren advokat för att utföra dessa tjänster.

36 Sökandena har även gjort gällande 20 timmars arbete för genomgång av dupliken, sex timmars arbete för diskussion med klienterna, två timmars arbete för upprättandet av en begäran om ytterligare talartid, fjorton timmars arbete för genomgång av förhandlingsrapporten och upprättande av synpunkter på denna samt 47 timmars arbete för förberedelser inför förhandlingen. Som kommissionen med fog har påpekat, förefaller denna arbetstid på sammanlagt 89 timmar alldeles för omfattande. I synnerhet ingår nämligen genomgången av dupliken och av förhandlingsrapporten i förberedelserna inför förhandlingen. Vidare bestod förhandlingsrapporten endast av tretton sidor och innehöll en sammanfattning av parternas grunder och argument, vilka sökandenas advokater redan väl kände till, och förhandlingen i sig var enkel och varade endast två timmar, utan att någon ytterligare talartid beviljades parterna. Under dessa omständigheter förefaller en arbetstid på 24 timmar vara en lämplig uppskattning av den tid som krävs för en erfaren advokat för att utföra dessa tjänster. Vidare ska fyra arbetstimmar anses nödvändiga för deltagandet i själva förhandlingen (två arbetstimmar för var och en av sökandenas två advokater).

37 Slutligen ska det understrykas att tribunalen, enligt fast rättspraxis, inte har behörighet att besluta om storleken på de arvoden som parterna ska utge till de egna ombuden, utan den ska bestämma hur stor del av dessa arvoden som ska ersättas av den part som förpliktats att ersätta rättegångskostnaderna. När tribunalen fastställer rättegångskostnaderna ska den varken beakta en nationell taxa för advokatarvoden eller en eventuell överenskommelse som i detta hänseende har ingåtts mellan den berörda parten och dennes ombud eller rådgivare (beslut av den 8 november 1996, Stahlwerke Peine-Salzgitter/kommissionen, T-120/89 (92), EU:T:1996:161, punkt 27, och beslut av den 10 januari 2002, Starway/rådet, T-80/97 DEP, EU:T:2002:1, punkt 26).

38 I förevarande mål förefaller de arvoden som sökandenas advokater tillämpar motsvara tvistens svårighetsnivå. Således överensstämmer en sådan taxa som den som W. Viscardini fakturerat för utfört arbete, nämligen 300 euro per timme, med taxan för en yrkesman som har en betydande erfarenhet på det aktuella området. Priset för G. Donàs arbete, nämligen 200 euro per timme, överensstämmer också med de arvoden som i allmänhet tillämpas för en biträdande jurist som är advokat med viss erfarenhet. Mot bakgrund av ovan i punkt 17 angiven rättspraxis, ska således i förevarande mål en enhetlig taxa på 250 euro per timme tillämpas på de arbetstimmar som anses vara nödvändiga avseende förfarandet vid tribunalen.

39 Av detta följer att de rättegångskostnader som kommissionen ska ersätta sökandena för, avseende advokatarvoden, uppgår till ett totalt belopp på 37 000 euro, det vill säga 21 250 euro för genomgång av huvudmålet och upprättandet av fullmakt och ansökan, 8 750 euro för genomgång av svaromålet och upprättande av repliken, 6 000 euro för förberedelserna inför förhandlingen och 1 000 euro för deltagandet i själva förhandlingen.

40 För det fjärde förefaller inte kopieringskostnaderna på 411 euro överdrivet höga och har förresten inte bestritts av kommissionen, varför de ska erkännas som nödvändiga avseende förfarandet vid tribunalen.

41 För det femte, när det gäller kostnader som uppkommit med anledning av förhandlingen, ska det, liksom kommissionen har påpekat – mot bakgrund av att de allmänna kostnader som inte utgörs av kopieringskostnader är föremål för en schablonmässig ersättning som beräknats med en procentandel av sökandenas advokatarvoden – inte dessutom utges någon ersättning av ”kostnader i samband med förhandlingen”, såsom sökandena har gjort gällande, utan att precisera vilken typ av kostnader detta skulle vara. Mot bakgrund av dessa omständigheter, ska beloppet avseende ersättningsgilla rättegångskostnader avseende kostnader för förhandlingen fastställas till 1 082 euro, vilket omfattar rese- och uppehållskostnaderna för sökandenas båda advokater.

42 För det sjätte, när det gäller de allmänna kostnaderna bortsett från kopieringskostnaderna, ska dessa, liksom har angetts i punkt 28 ovan, ersättas med ett schablonbelopp på 740 euro, vilket motsvarar 2 procent av de arvoden för sökandenas advokater som anses nödvändiga avseende förfarandet vid tribunalen, såsom de fastställts i punkt 39 ovan.

43 För det sjunde, när det gäller kostnader som uppkommit i förevarande förfarande om fastställande av rättegångskostnaderna, vilka sökandena har uppskattat till 5 000 euro (20 timmars arbete, som fakturerats med 250 euro per timme), räcker det att påpeka att dessa inte var nödvändiga avseende förfarandet vid tribunalen, eftersom kommissionen under det administrativa förfarande hade erbjudit sig att betala ut ett belopp som översteg det som tribunalen anser nödvändigt (se punkt 5 ovan).

44 Mot denna bakgrund anser tribunalen det vara skäligt att samtliga rättegångskostnader som sökandena kan ersättas för i huvudmålet fastställs till 39 233 euro, det vill säga 37 000 euro för deras advokaters arvoden i huvudmålet, 411 euro i kopieringskostnader, 1 082 euro för kostnader avseende förhandlingen och 740 euro för allmänna kostnader bortsett från kopieringskostnaderna.

45 Av detta totala belopp på 39 233 euro, ska ett belopp på 26 155 euro – det vill säga två tredjedelar – betalas av kommissionen, i enlighet med domen av den 8 november 2011, Idromacchine m.fl./kommissionen (T-88/09, EU:T:2011:641).

Argumentet avseende åsidosättande av rätten till domstolsprövning

46 Sökandena har gjort gällande att för det fall tribunalen inte fastställer att de rättegångskostnader som de påstår sig ha haft är ersättningsgilla, skulle detta innebära ett åsidosättande av rätten till domstolsprövning, vilken skyddas av artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och artikel 6 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen). Om det belopp på 20 000 euro som tribunalen tillskrivit dem i ersättning för deras ideella skada ”neutraliserades” av de rättegångskostnader som de tvingas bära, skulle detta enligt sökandena innebära *déni de justice* (rättsvägran).

47 Kommissionen har tillbakavisat dessa argument.

48 Det ska inledningsvis erinras om att principen om ett effektivt domstolsskydd utgör en allmän princip inom unionsrätten, vilken i dag uttrycks i artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheterna. I artikelns första stycke föreskrivs att var och en vars unionsrättsligt garanterade fri- och rättigheter har kränkts har rätt till ett effektivt rättsmedel inför domstol, med beaktande av de villkor som föreskrivs i artikeln. Enligt artikel 47 andra stycket, som motsvarar artikel 6.1 i Europakonventionen, har var och en rätt att inom skälig tid få sin sak prövad i en rättvis och offentlig rättegång och inför en oavhängig och opartisk domstol som har inrättats enligt lag (dom av den 28 februari 2013, Omprövning Arango Jaramillo m.fl./EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, punkterna 40–42).

49 Sökandena har emellertid, i förevarande mål, inte gjort gällande att utövandet av deras rätt till domstolsprövning har kränkts, utan har i huvudsak gjort gällande att denna rättighet skulle urholkas om den del av deras rättegångskostnader i målet T-88/09 som de själva skulle bära överskred beloppet för den ersättning som tribunalen tilldelat dem i det målet, eftersom detta skulle få till följd att de fråntogs denna ersättning.

50 Det ska i detta hänseende påpekas att kostnaderna för företrädande av en advokat ska – förutom om vederbörande beviljats rättshjälp, vilket inte är fallet i detta mål – bäras av var och en som väcker talan vid en domstol som kräver ett sådant företrädande, liksom de övriga kostnaderna i samband med hävdandet av dennes rättigheter, såsom kostnader till följd av intyg eller sakkunnigutlåtanden som upprättas i syfte att visa att vederbörandes yrkanden är välgrundade. Den omständigheten att en

del av dessa kostnader, i händelse av endast en partiell framgång med talan, kan tillskrivas sökanden följer av den allmänna regeln om fördelning av de materialiserade rättegångskostnaderna, bland annat i artikel 87.3 i tribunalens rättegångsregler av den 2 maj 1991, enligt vilken rättegångskostnaderna i sådana fall kunde delas. På samma sätt ska den omständigheten att vissa av en parts kostnader inte kan anses vara ersättningsgilla, och således ska bäras av denna part, anses omfattas av artikel 170 i rättegångsreglerna, enligt vilken tribunalen ska avgöra de ersättningsgilla rättegångskostnaderna i händelse av tvist mellan parterna. En tillämpning av dessa bestämmelser kan inte anses utgöra ett åsidosättande av rätten till domstolsprövning, inbegripet i fall då beloppet för de rättegångskostnader som sökandena ska betala, som i förevarande fall, överskrider det belopp som de tilldelats av tribunalen när det gäller huvudmålet. Frågan om vilket belopp avseende rättegångskostnader som ska betalas av sökandena är nämligen en annan än, och oberoende av, frågan om i vilken utsträckning svarandeinstitutionen har dömts i huvudmålet.

51 Denna slutsats påverkas inte av den dom från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna som sökandena har åberopat; i denna dom slogs det i huvudsak fast att tillämpningen av bestämmelser om rättegångskostnader, som fått till verkan att käranden fråntogs nästan hela det skadestånd som staten hade dömts att betala för dennes olagliga tillfälliga frihetsberövande, utgjorde ett åsidosättande av dennes rätt till domstolsprövning. Det räcker i detta hänseende att påpeka att det målet gällde de domstolsavgifter som hade tagits ut av den stat som hade dömts att betala skadestånd till käranden, vilket kunde ge intrycket av att staten med den ena handen tog tillbaka det som den hade beviljat med den andra som ersättning för ett åsidosättande av Europakonventionen (Europadomstolen, 12 juli 2007, Stankov mot Bulgarien, CE:ECHR:2007:0712JUD006849001, §§ 51–67). I förevarande fall ska sökandena emellertid, eftersom förfarandet vid unionsdomstolarna av princip är gratis, endast bära en del av deras egna advokaters arvoden och utgifter, belopp som till följd av deras art inte kan påverkas av kommissionen.

52 Följaktligen ska sökandena inte vinna framgång med argumentet om åsidosättande av rätten till domstolsprövning.

Yrkandet om dröjsmålsränta

53 Sökandena har yrkat att de ersättningsgilla kostnaderna ska räknas upp med dröjsmålsränta från det att beslutet meddelats eller, åtminstone, från delgivningen av beslutet och fram till dagen för den faktiska betalningen av dessa rättegångskostnader.

54 Det ska i detta hänseende påpekas att konstaterandet av en eventuell skyldighet att betala dröjsmålsränta och fastställande av den tillämpliga räntesatsen omfattas av tribunalens behörighet enligt artikel 170.1 och 170.3 i rättegångsreglerna (beslut av den 23 maj 2014, Marcuccio/kommissionen, T-286/11 P-DEP, ej publicerat, EU:T:2014:312, punkt 25).

55 Enligt fast rättspraxis ska ett yrkande om dröjsmålsränta på det aktuella beloppet inom ramen för ett förfarande avseende fastställande av rättegångskostnader bifallas för perioden mellan delgivningen av beslutet om fastställande av rättegångskostnader och dagen för den faktiska betalningen av rättegångskostnaderna (se beslut av den 24 oktober 2011, Marcuccio/kommissionen, T-176/04 DEP II, ej publicerat, EU:T:2011:616, punkt 38 och där angiven rättspraxis).

56 Mot bakgrund av omständigheterna i målet anser tribunalen det lämpligt att beräkna tillämplig räntesats utifrån den räntesats som tillämpas av ECB för sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner och som är i kraft den första kalenderdagen i den månad då betalningen förfaller till betalning, med tillägg av 3,5 procentenheter.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (första avdelningen)

följande:

1) **Det totala beloppet för de rättegångskostnader som Europeiska kommissionen ska ersätta Idromacchine Srl samt Alessandro och Roberto Capuzzo för fastställs till 26 155 euro.**

2) **På detta belopp ska dröjsmålsränta utgå från dagen för delgivningen av detta beslut till dagen för betalningen av det totala beloppet, med den räntesats som Europeiska centralbanken tillämpar för sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner och som är i kraft den första kalenderdagen i den månad då betalningen förfaller till betalning, med tillägg av 3,5 procentenheter.**

Luxemburg den 13 januari 2017.

Justitiesekreterare Ordförande

E. Coulon I. Pelikánová

SV